

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан ЦЗДФН

_____ Шевцова Т.М.
«_____» _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ»

Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»

напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»

інститут, факультет: Шосткинський інститут СумДУ, ЦЗДФН

Погоджено:

Начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Шостка – 2016 р.

1. Опис навчальної дисципліни (два семестри викладання)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – денна форма: заочна форма: 2 КР – 1,0	Галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування»	Нормативна	
	Напрямок підготовки 6.030601 «Менеджмент»		
Модулів –	Спеціальність (професійне спрямування)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: КР		Семестр	
Загальна кількість годин – 60 заочна форма: 60 год.		3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – --- год. самостійної роботи студента – --- год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	4 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		4 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		52 год.	52 год.
		Індивідуальні завдання:	
30 год	- год.		
Вид контролю:			
д/залік	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – -----

для заочної форми навчання – 15 % (8 год / 52 год);

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1 Цілі і задачі викладання дисципліни

Метою викладання дисципліни «*Менеджмент*» є формування у студентів комплексу знань про загальні принципи, методи та функції управління підприємствами різних форм власності та галузей, необхідних для практичної роботи менеджера, і допомогти їм опанувати знання наукових основ управління організацією, формувати в них сучасний підхід до розв'язання як технічних, так і соціально-економічних проблем, а також набути вмінь і деяких навичок створення умов для творчої та ефективної роботи людей у трудовому колективі.

Основна задача вивчення дисципліни полягає в набутті комплексу знань щодо вибору нових форм і методів управління при створенні цілісної, ефективної та гнучкої системи управління організацією в умовах постійно змінюваного середовища.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- основи теорії менеджменту: сутність, роль та методичні основи менеджменту, закони та принципи менеджменту, еволюційний розвиток теорії та практики менеджменту;

- зміст існування організацій, склад елементів та їх взаємозв'язки, а також діяльність в умовах навколишнього середовища;

- процесів, методів менеджменту.

уміти: чітко визначати місію та цілі підприємства, раціонально використовувати ресурси підприємства з застосуванням принципів, функцій, і методів управління, розрізняти та вміти збудувати різні типи структур управління, приймати рішення.

1.2 Перелік основних забезпечувальних дисциплін.

1.2.1 Основні теоретичні положення дисципліни «*Менеджмент*» вивчаються студентами в комплексі з такими дисциплінами, як «Соціологія», «Основи економічної теорії», «Основи психології», «Економіка підприємства»

2. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Лекції

№ п/п	Назва теми	Обсяг годин	Література
1.	Поняття і суть менеджменту Мета та завдання дисципліни, її структура та методичні рекомендації щодо вивчення. Поняття "управління" та "менеджмент". Управління як сфера наукової діяльності, як функція та процес (підходи до менеджменту). Школи менеджменту.	0,5	1.с.9-27 3.с.6-26
2.	Організація як об'єкт управління Визначення поняття і класифікація організацій. Організація, її параметри. Класифікація організацій. Формальна та неформальна організації. Основні змінні організації: цілі, структура, завдання, люди. Залежність організацій від зовнішнього та внутрішнього середовища.	0,5	1.с.60-88 3.с.27-35
3.	Функції управління: планування та організація, мотивація та контроль Загальна характеристика та класифікація функцій менеджменту. Зміст функції планування. Методи організаційного планування. Зміст функції організація. Поняття мотивації та її зміст. Мотиваційні теорії. Поняття і зміст контролю. Види контролю. Процес контролю та техніка його проведення.	0,5	1.с.46-121 2.с.171-225, с.246-270, с.291-321 3.с.35-121
4.	Принципи та методи менеджменту. Поняття й еволюція принципів управління. Головні принципи менеджменту. Методологічний підхід до вироблення принципів управління. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи менеджменту: організаційне регламентування, організаційне нормування, організаційно-методичне інструктування, методи розпорядчого впливу в управлінні виробництвом.	0,5	1.с.27-46 3.с.121-136
5.	Організаційні структури. Порядок їх побудови Загальні поняття організаційної структури: бюрократична та адаптивна структури. Види бюрократичних структур: лінійна структура, її позитивні якості і недоліки. Лінійно-штабна структура, її позитивні якості та недоліки. Функціональні структури, її позитивні якості та недоліки. Лінійно-функціональна структура, її позитивні якості та недоліки. Адаптивна структура: програмно-цільова та матрична структура: її позитивні якості та недоліки Дивізійна структура. Централізація та децентралізація	0,5	3. 51-96 1. 62-74
6.	Процес прийняття та реалізації управлінських рішень. Природа, сутність та класифікація рішень у сфері менеджменту. Умови прийняття управлінських рішень. Технологія розробки рішень.	0,5	1.с.181-201 2.с.428-450 3. с.142-157
7.	Моделі та методи прийняття управлінських рішень Механізм оптимізації рішень. Модель. Причини використання моделей. Види моделей. Способи моделювання. Методи моделювання та прогнозування: платіжна матриця, дерево рішень, методи прогнозування.	0,5	1.с.181-201 2.с.428-450 3. с.142-157
8.	Комунікації в менеджменті. Управління конфліктами та стресами Поняття і загальна характеристика комунікацій. Інформація, її види та роль у менеджменті. Документація та діловодство. Комунікаційний процес. Удосконалення між особових комунікацій. Поняття конфлікту в менеджменті та стресу	0,5	1.с.134-151 3.с.136-142
	ВСЬОГО за 3 семестр	4	

9.	Конфлікти в організації. Переміни та стреси Поняття конфлікту. Основні типи конфлікту. Причини конфлікту. Основні способи управління конфліктною ситуацією. Переміни та стреси.	1	1.с. 2.с. 3.с.
10.	Керівництво та лідерство Сутність, поняття категорій «лідерство», «вплив», «влада». Форми влади. Стили керівництва. Огляд теорій поведінкового характеру. Ситуаційні підходи до ефективного лідерства. Адаптивне керівництво.	0,5	1.с.151-181 3.с.176-193
11.	Етика бізнесу Сутність соціальної та юридичної відповідальності. Етика бізнесу та її роль у розвитку менеджменту	0,5	2. с.121-131
12.	Управління трудовим колективом Людина та її місце в колективі. Взаємодія людини і організаційного оточення. Сутність, види та характеристика колективів. Формальні та неформальні групи. Чинники, що впливають на ефективність роботи групи.	0,5	7.с.252-305
13.	Управління трудовими ресурсами. Самоменеджмент Етапи управління трудовими ресурсами. Планування потреби в трудових ресурсах. Навчання та підвищення кваліфікації. Мотивація персоналу. Самоменеджмент.	1	4. с.141-147
14.	Світові досвіди управління персоналом Японський досвід управління. Американський досвід управління. Європейські досвіди управління: англійський та німецький. Вітчизняний досвід управління. Приклад династії Терещенко в історії України.	0,5	За даними інтернету
ВСЬОГО за 4 семестр		4	

2.2 ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема занять	Обсяг годин	
3 семестр			
1.	Організація як об'єкт управління. Основні функції менеджменту	1	
2	Методи та принципи менеджменту.	1	
3	Прийняття рішень в менеджменті	1	
4	Керівництво, лідерство. Конфлікти.	1	
ВСЬОГО за 3 семестр		4 год	
4 семестр			
1	Етика бізнесу. Управління трудовим колективом	1	
2	Управління трудовими ресурсами	1	
3	Самоменеджмент	1	
4	Світові досвіди управління персоналом	1	
ВСЬОГО за 3,4 семестр		8	

2.3 Курсовий проект –передбачається у 3 - семестрі

2.4 Обов'язкові домашні завдання – не передбачається

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням опорного конспекту.

Практичні заняття: розв'язання типових завдань, тести для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями.

ЛІТЕРАТУРА

А. Основна навчальна література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність , примірників
1.	Гірняк О.І., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи та практикум – Навчальний посібник –К.: «магнолія плюс», Львів, Новий світ-2000» , 2003 – 336с.	Навч.посібник	5
2.	Мамчук І.В., Пригара І.В. Конспект лекцій з курсу «Основи менеджменту та маркетингу» Суми: Вид-во СумДУ, 2008-162с.	КЛ	21
3.	Балацький О.Ф., Теліженко О.М. Менеджмент для бакалаврів: Підручник: у 2-х т. Т.2. - Суми : Університетська книга, 2009	Підручник	10

Б. Додаткова рекомендована література

4	Подсолонко, О. А. Менеджмент: Теорія та практика / О. А. Подсолонко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 370 с.	Підручник	5
5	Гірняк, О. М. Менеджмент: Теоретичні основи і практикум: Навчальний посібник / О. М. Гірняк, П. Лазановський. – К. : Магнолія плюс, 2003. – 336 с.	Навчальний посібник	5
6	Крамаренко В.І. «Менеджмент» К.: ЦУЛ, 2003	Навчальний посібник	4
7	Інтернет-сайти http://www.i2.com.ua – бібліотека інтелектуальні системи прогнозування: фінанси, валюта, економіка, маркетинг, менеджмент, цінні папери, біржі http://www.profibook.com.ua – ділова література з економіки, менеджменту, реклами, маркетингу, управління персоналом, психології бізнесу, інформаційних технологій, і т.д.		

Розробник програми, к.е.н.

_____ І.В.Прожога

Завідувач кафедри, к.е.н

_____ І.В.Прожога

"___"_____2016 р.

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Розкрийте сутність терміна «Менеджмент» і вкажіть його відмінність від терміна «управління».
2. Охарактеризуйте понятійний апарат менеджменту.
3. Дайте визначення об'єкту, суб'єкту, предмету менеджменту як науки.
4. Що зумовило виникнення менеджменту як науки?
5. Охарактеризуйте основні етапи розвитку менеджменту та обґрунтуйте послідовність їх виникнення.
6. В чому роль і сутність організаційної культури.
7. Охарактеризуйте фактори внутрішнього середовища організації та розкрити взаємозв'язок між ними.
8. Розкрийте особливості впливу факторів зовнішнього середовища на організацію.
9. Охарактеризуйте сутність, роль і завдання планування як виду управлінської діяльності.
10. Дайте визначення функції організації. В яких випадках використовують цей термін?
11. В чому полягає ціль функції «організації»?
12. Що представляє структура організації?
13. Охарактеризуйте елементи організаційної структури управління.
14. Дайте характеристику процесу побудови організації.
15. У чому полягає сутність механізму мотивації на засадах врахування потреб?
16. Охарактеризуйте і зіставте процесуальні і змістовні теорії мотивації.
17. Що спільного і відмінного в теоріях потреб А. Маслоу та К. Альдерфера?
18. З яких елементів складається процес мотивації?
19. Які існують етапи процесу контролю?
20. В чому полягає сутність та основне призначення управлінських рішень?
21. За якими ознаками можна класифікувати управлінські рішення?
22. Охарактеризуйте сутність і роль лідерства в системі управління організацією.
23. Розкрийте сутність керівництва як об'єднувальної функції менеджменту.
24. Які існують форми влади, їх переваги і недоліки?
25. Які існують методи подолання організаційних конфліктів?
26. Охарактеризуйте процес управління конфліктами.
27. Які показники визначають ефективність системи менеджменту?
28. Розкрийте поняття «ефективність управління».